

COLLEGE VAN BEROEP VOOR DE EXAMENS

Uitspraak van het College van Beroep voor de Examens van Tilburg University

in de zaak tussen

mevrouw X, appellante

en

de examencommissie van de Tilburg Law School, verweerster

1. Procesverloop

Bij besluit van 20 november 2015 (hierna: "bestreden besluit") heeft verweerster het verzoek van appellante om toestemming om het tentamen Kapitaalmarktrecht te herkansen, afgewezen.

Tegen het bestreden besluit heeft appellante tijdig een beroepschrift ingediend.

Tussen partijen is geen minnelijke schikking bereikt.

Verweerster heeft een verweerschrift ingediend. Appellante heeft een aanvullend stuk ingediend.

Op 11 februari 2016 heeft het college het beroep ter zitting behandeld. Appellante was daarbij in persoon aanwezig. Namens verweerster verschenen Y en Z.

2. Standpunten partijen

2.1 Het college gaat uit van de volgende feiten en omstandigheden. Op 5 november 2015 heeft appellante een verzoek ingediend bij verweerster om toestemming om het tentamen Kapitaalmarktrecht te herkansen. Appellante heeft het tentamen twee keer afgelegd, op 12 december 2014 (cijfer 6,5) en op 20 januari 2015 (cijfer 6). Op grond van artikel 10 lid 5 van de Regels en Richtlijnen van Tilburg Law School 2014-2015 (hierna: R&R), waarin is opgenomen dat een voldoende slechts éénmaal kan worden herkanst, heeft verweerster het verzoek van appellante afgewezen. Appellante heeft hiertegen beroep ingesteld.

2.2 In beroep voert appellante kort en zakelijk weergegeven aan dat zij in de veronderstelling was dat de regel dat een voldoende slechts eenmaal herkanst zou mogen worden, per collegejaar gold, omdat het secretariaat van Ondernemingsrecht deze regel, ook voor wat betreft andere vakken in het voorgaande jaar, ook op die wijze aan haar had gecommuniceerd. Ook voert appellante aan dat andere studenten wel meerdere keren een voldoende herkanst hebben en dat het algemeen bekend was bij studenten dat tentamens elk semester herkanst konden worden, ook als het betreffende tentamen al herkanst was na het behalen van een voldoende.

Voorts geeft appellante aan dat zij zich zonder problemen opnieuw kon inschrijven voor het vak in 2015, dat zij het vak dat jaar volledig opnieuw heeft gevolgd en derhalve ook opnieuw heeft deelgenomen aan de verplichte groepspaper.

Het cijfer voor het tentamen Kapitaalmarktrecht is voor appellante zeer belangrijk omdat het, afhankelijk van het cijfer voor haar masterscriptie, doorslaggevend kan zijn voor appellante om met genoegen te kunnen afstuderen. Appellante hecht grote waarde aan dat judicium, omdat zij na haar afstuderen werkzaam zou willen zijn bij advocatenkantoren die geen medewerkers aannemen die zonder judicium zijn afgestudeerd.

Gezien de door haar aangevoerde omstandigheden vindt appellante het onterecht dat zij geen mogelijkheid meer krijgt om het betreffende tentamen nog eenmaal te herkansen en verzoekt zij om een uitzondering voor haar te maken.

2.3 Verweerster voert het volgende aan. Verweerster stelt zich op het standpunt dat het eenmaal herkansen van een voldoende op grond van artikel 10 lid 5 van de R&R per vak geldt en voor de gehele duur van de opleiding. Immers, wanneer dat niet het geval zou zijn, zou het geen zin hebben dit artikel op te nemen nu voor elk vak twee kansen per jaar worden aangeboden. Het opnieuw herkansen van een voldoende moet als een uitzondering worden gezien, omdat de mogelijkheid van onbeperkte herkansing de cijferlijst zou kunnen vertekenen hetgeen niet in het belang is van de kwaliteit en de betrouwbaarheid van het diploma dat elke opleiding beoogt af te geven. Ook zouden met onbeperkte herkansingsmogelijkheden de organisatie en de docenten worden belast op een wijze die geen redelijk doel meer dient. Bovendien zouden studenten niet worden aangemoedigd om direct bij de eerste poging een zo goed mogelijk resultaat te leveren.

Daarnaast voert verweerster aan dat het niet voor de hand ligt om bij de secretaresse van een vakgroep navraag te doen naar herkansingsmogelijkheden. De verkeerde voorlichting kwam derhalve voor risico van appellante. Ook is appellante toen zij op 2 november 2015 bij het betreffende secretariaat informeerde, al door het toevallig daar aanwezig zijnde hoofd van de afdeling Onderwijs van de faculteit gewezen op de juiste uitleg van artikel 10 lid 5 van de R&R en op het feit dat de mededeling van de secretaresse niet klopte.

Voorts geeft verweerster aan dat het helaas niet valt uit te sluiten dat sommige andere studenten in het verleden wel meerdere malen een voldoende hebben kunnen herkansen, als gevolg van het tentamenregistratiesysteem waarmee voorheen gewerkt werd, omdat in dit systeem slechts handmatig controles konden worden uitgevoerd, waardoor de betreffende regel niet werd gehandhaafd. De studentenadministratie heeft met regelmaat het verzoek gekregen

de betreffende regel wel te handhaven. Nu het systeem is aangepast kan de controle op het aantal afgelegde pogingen en resultaten van een tentamen digitaal worden gecontroleerd en wordt de betreffende regel volledig gehandhaafd. Naar de mening van verweerder kan voor een beroep op gelijke behandeling geen beroep worden gedaan op fouten uit het verleden.

Daarnaar door het college gevraagd geeft verweerder aan dat de mogelijkheid om in te schrijven voor een vak en het betreffende onderwijs te volgen, los staat van de mogelijkheid om een tentamen af te mogen leggen. De toets of een betreffende student mag deelnemen aan een tentamen, vindt niet plaats op het moment dat een student zich inschrijft voor een vak, maar pas op het moment dat de student zich inschrijft voor het tentamen voor dat vak.

3. Overwegingen

- 3.1 Artikel 7.61 lid 2 van de Wet op Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) bepaalt dat het beroep kan worden ingesteld ter zake dat een beslissing in strijd is met het recht. Daaruit vloeit voort dat de toetsing door het college beperkt dient te blijven tot rechtmatigheidscriteria, zoals de vraag of verweerder zorgvuldig heeft gehandeld dan wel de vraag of gezegd zou moeten worden dat verweerder niet in redelijkheid tot de gewraakte beslissing heeft kunnen komen.
- 3.2 Volgens artikel 7.13 lid 2 sub h WHW wordt in de Onderwijs- en Examenregeling (hierna: OER) opgenomen het aantal tentamens alsmede de momenten waarop deze kunnen worden afgelegd. In artikel 4.1 van de Onderwijs- en Examenregeling van de eenjarige masteropleidingen van Tilburg Law School 2014-2015 (hierna: OER) is bepaald dat het tentamen wordt afgenomen aan het eind van het semester waarin het onderwijs in het betreffende onderdeel is verzorgd en dat er uiterlijk in de vijfde week na de datum waarop het tentamen is afgenomen een tweede gelegenheid is voor deelname aan het tentamen. Aanvullend op deze regeling is in artikel 10 lid 5 van de R&R vastgelegd dat een voldoende eenmaal kan worden herkanst. Op grond van artikel 13 van de R&R is de examencommissie bevoegd om in geval van onbillijkheden van overwegende aard in individuele gevallen ten voordele van de student een uitzondering te maken op de OER en R&R.
- 3.3 Naar het oordeel van het college kan artikel 10 lid 5 van de R&R niet anders worden uitgelegd, dan dat de beperking in aantal hertentamenkansen voor de gehele duur van de opleiding geldt en niet slechts per collegejaar. Een andere interpretatie zou dit artikel overbodig maken nu voor elk vak slechts twee kansen per jaar worden aangeboden. Het college ziet ook de redelijkheid van deze beperking en kan daarbij de motivering van verweerder volgen dat de mogelijkheid van onbeperkte herkansingen de cijferlijst zou kunnen vertekenen en dat dit niet in het belang is van de kwaliteit en de betrouwbaarheid van het af te geven diploma. Uit het feit dat appellante het tentamen Kapitaalmarktrecht op 12 december 2014 met een 6,5 heeft afgelegd en dat zij deze voldoende eenmaal heeft herkanst, namelijk op 20 januari 2015, volgt derhalve naar het oordeel van het college dat appellante op grond van artikel 10 lid 5 van de R&R geen herkansingsmogelijkheid meer rest.

- 3.4 Appellante heeft aangevoerd, dat het haar, voordat zij zich opnieuw voor het betreffende tentamen wilde inschrijven, niet duidelijk was van hoeveel herkansingsmogelijkheden zij gebruik zou mogen maken. Het college kan verweerster echter volgen in haar stelling dat zij zich hierover niet door het secretariaat van de vakgroep had moeten laten informeren, maar door de betreffende docent, een studieadviseur en/of opleidingscoördinator. Het college acht de overwegingen van verweerster dat appellante geen vertrouwen kon ontlenen aan de mededelingen hierover van de secretaresse, niet onredelijk, waardoor ook dit naar het oordeel van het college geen bijzondere omstandigheid is die zou moeten leiden tot toepassing van artikel 13 van de R&R.
- 3.5 Appellante heeft voorts omstandigheden aangevoerd op grond waarvan zij stelt dat verweerster in redelijkheid niet heeft kunnen weigeren haar nog een extra tentamenkans te bieden. Hieromtrent overweegt het college als volgt.

Het college is van oordeel dat strikt genomen een beroep op het gelijkheidsbeginsel niet kan slagen. Verweerster geeft immers aan dat zij, waar dit in het verleden niet is gebeurd, na de aanpassing van het systeem artikel 10 lid 5 van de R&R volledig handhaaft. Nu appellante een vergelijking maakt met haar situatie – na de aanpassing van het systeem – en de situatie van studenten vóór de aanpassing van het systeem is derhalve geen sprake van gelijke gevallen, waardoor strikt genomen een beroep op het gelijkheidsbeginsel niet kan slagen.

Verweerster heeft gesteld dat appellante geen beroep kan doen op het gelijkheidsbeginsel, omdat bij de studenten die in het verleden wel meer kansen hebben gehad fouten zijn gemaakt. Zij zou niet kunnen worden verplicht nu opnieuw fouten te maken. Dat is op zich ook juist. Het college tekent hier echter bij aan, dat het in dit geval echter niet gaat om zo maar fouten die incidenteel werden gemaakt, maar dat hier, zo begrijpt het college, structureel de betreffende regel om administratieve redenen niet werd nageleefd en dat dat ook bij verweerster bekend was. Ook bij studenten leefde niet het idee dat er in de praktijk een beperking in aantal hertentamenkansen bestond.

Het college is niet gebleken dat verweerster bij haar besluit heeft betrokken of op grond van de zorgvuldigheid bij wijziging van een praktijk midden in een studiejaar een overgangstermijn moet worden gehanteerd of dat het ontbreken van een overgangstermijn in geval van appellante tot “bijzondere hardheid” leidt. Het college is derhalve van oordeel dat het besluit van verweerster in zoverre onvoldoende gemotiveerd is. Hieruit volgt naar het oordeel van het college dat het besluit niet met de vereiste zorgvuldigheid is genomen en daardoor niet in stand kan blijven. In het geval van appellante geldt immers dat op het moment van inschrijven voor de colleges voor het betreffende vak nog de praktijk was, dat feitelijk het aantal herkansingen voor het vak niet beperkt was. Zij heeft daarvan uitgaande de colleges opnieuw gevolgd en het paper opnieuw geschreven. Bovendien is haar meegedeeld dat het administratieve systeem op enig moment zou worden aangepast en dat vanaf dat moment de regel juist nageleefd zou gaan worden. Achteraf is gebleken dat het systeem al eerder was aangepast en dat appellante zich al niet meer kon inschrijven voor het tentamen op 14 december 2015. Voorts heeft appellante aangevoerd dat het voor haar van bijzonder belang is dat zij met een judicium kan afstuderen voor haar beroepskeuze en is het college niet dan wel onvoldoende gebleken dat verweerster dit bij haar besluit heeft betrokken.

4. Beslissing

Het College van Beroep voor de Examens:

- I. verklaart het beroep gegrond;
- II. vernietigt het besluit van verweerster van 20 november 2015;
- III. draagt verweerster op om binnen vier weken een nieuw besluit te nemen en daarbij de overwegingen van het college in deze uitspraak in acht te nemen.

Aldus besloten op 11 februari 2016 door het College van Beroep voor de Examens.

Tegen deze uitspraak kunt u, binnen zes weken na bekendmaking van deze uitspraak, beroep aantekenen bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs, Postbus 16137, 2500 BC Den Haag. Voor meer informatie kunt u kijken op www.cbho.nl.